

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Lange termijn waardecreatie is een belangrijk uitgangspunt voor het MVB-beleid. Aan dit principe wordt invulling gegeven door middel van actief aandeelhouderschap en waar mogelijk via de beleggingen een positieve bijdrage te leveren aan lange termijn duurzame ontwikkeling en evenwichtige sociale verhoudingen (dit wordt onderzocht via de kaderstelling). Ook wordt voorkomen dat negatief wordt bijgedragen aan vrede en veiligheid in de wereld.

Uitgangspunt hierbij zijn wereldwijd geaccepteerde standaarden zoals Global Compact, Principles for Responsible Investment en Guiding Principles on Business and Human Rights van de Verenigde Naties (UNGP), de OESO Richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en de Nederlandse Stewardship Code. Daarbij gebruikt BPF-PB de OESO-richtlijnen voor institutionele beleggers als leidraad en verwachten wij van onze dienstverleners dat zij conform deze internationale standaarden handelen.

Uitvoering van het MVB-beleid bestaat uit de onderdelen engagement, uitsluiten en ESG-integratie. BPF-PB verwacht van onze uitvoerders en dienstverleners dat zij het MVB-beleid efficiënt, transparant en binnen de randvoorwaarden van acceptabele kosten uitvoeren en dat dit bijdraagt aan verantwoorde, stabiele en goede beleggingsresultaten. Dit betekent dat ze enerzijds rekening moeten houden met de duurzaamheidsrisico's en duurzaamheidskansen die materieel kunnen zijn voor risico en rendement en anderzijds met risico's dat ondernemingen een negatieve impact hebben op mens, milieu en duurzame ontwikkeling.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de verschillende managers en hun MVB-beleid.

Beleggingscategorie	Belegging in een beleggingsfonds of discretionair mandaat?*	Via welke vermogensbeheerder wordt in de categorie belegd?	Link naar het beleid op de website van de vermogensbeheerder
Aandelen ontwikkelde landen	Discretionair	State Street	Vermogensbeheerder volgt MVB-beleid van BPF-PB
Aandelen opkomende landen	Beleggingsfonds	BlackRock	https://www.blackrock.com/corporate/literature/publication/blk-esg-investment-statement-web.pdf
Infrastructuur	Beleggingsfonds	PGGM	22-12692_pggm_esg_guideline_infra_v2022_07_01mvd.pdf
Vastgoed	Beleggingsfonds	PGGM	22-12692_pggm_esg_guideline_pre_v2022_07_01mvd.pdf
Euro Staatsobligaties	Discretionair	Columbia Threadneedle	Vermogensbeheerder volgt MVB-beleid van BPF-PB
Euro Bedrijfsobligaties	Discretionair	State Street	Vermogensbeheerder volgt MVB-beleid van BPF-PB
High Yield	Beleggingsfonds	BlackRock	https://www.blackrock.com/corporate/literature/publication/blk-esg-investment-statement-web.pdf
Hypotheken	Beleggingsfonds	SAREF	ESG - Achmea Mortgages
Valuta Overlay	Discretionair	Columbia Threadneedle	Vermogensbeheerder volgt MVB-beleid van BPF-PB
Liquiditeiten	Beleggingsfonds	Columbia Threadneedle	Responsible Investment Columbia Threadneedle Investments
Rente swaps	Discretionair	Columbia Threadneedle	Vermogensbeheerder volgt MVB-beleid van BPF-PB

* Discretionair beleggen betekent dat de beleggingsportefeuille op naam van het pensioenfonds staat.

Het pensioenfonds heeft hiermee volledige zeggenschap in de te volgen benchmark en/of het mandaat zelf. Dit is niet het geval bij een belegging via een beleggingsfonds.

Engagement

Engagement wordt toegepast op aandelen en bedrijfsobligaties. Doel van engagement is om negatieve impacts in beleggingsportefeuille te verminderen en om positief bij te dragen aan duurzame ontwikkeling.

Het engagementprogramma speelt een belangrijke rol in de identificatie, beoordeling en beheersing van ESG-risico's van de portefeuille op maatschappij en milieu en van ESG-risico's die mogelijk een materiële impact hebben op de portefeuille. Identificatie en beoordeling van daadwerkelijke en potentiële negatieve impacts is het startpunt van het engagementprogramma.

Wanneer ondernemingen waarin BPF-PB belegt een negatieve impact hebben veroorzaakt of daaraan hebben bijgedragen, dan worden die ondernemingen via een actieve, structurele en constructieve dialoog aangespoord om de negatieve gevolgen van hun handelen op mens en milieu te verminderen en te repareren of verhaal voor benadeelden mogelijk te maken en in hun bedrijfsvoering beter rekening te houden

met maatschappelijke ontwikkelingen en milieu effecten die van invloed kunnen zijn op lange termijn waardecreatie en winstgevendheid.

Engagement wordt gevoerd vanuit de overtuiging dat ondernemingen die oog hebben voor milieu, maatschappij en goed ondernemingsbestuur daarmee hun bedrijfsprestaties verbeteren en zo de vermogenswaarde op de lange termijn veiligstellen.

Uitvoering van engagement en due diligence conform het OESO-richtsnoer is uitbesteed aan Columbia Threadneedle Investments, dat ieder kwartaal schendingen van de OESO Richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen door ondernemingen in portefeuille beoordeelt op basis van eigen inzichten en onderzoek door gespecialiseerde dataleveranciers. Daarbij wordt gekeken naar ernst, schaal en onomkeerbaarheid van de van de negatieve impact en de reactie van de onderneming erop.

Engagement met geselecteerde ondernemingen richt zich op het beëindigen van de schending, aanpak van de negatieve effecten door herstel en/of verhaal (in lijn met de principle 31 van de UNGPs) en het voorkomen van schade in de toekomst.

Indien het engagement is vastgelopen of als niet succesvol wordt beoordeeld, wordt een proces in gang gezet om eventueel tot uitsluiting over te gaan. Hierbij brengt de fiduciair beheerder samen met de engagementspecialisten van Columbia Threadneedle Investments mogelijke repercussies van uitsluiting op de beleggingsportefeuille in kaart. Engagement historie en portefeuille-impact worden daarna als advies tot uitsluiting aan het fonds voorgelegd. BPF-PB zal dit advies beoordelen en een besluit nemen om dit wel of niet overnemen.

Stemmen

BPF-PB is een voorstander van een actieve dialoog met ondernemingen en voert daarom (naast engagement) een actief stembeleid op haar discretionaire aandelenportefeuille. Er wordt op de gehele aandelenportefeuille gestemd en hierover wordt door Columbia Threadneedle op kwartaalbasis gerapporteerd (op hoofdniveau in een rapportage en op detailniveau via de REO-portal).

Centraal in het stembeleid staat dat de raad van bestuur verantwoordelijk wordt gehouden voor het bepalen van de risicotolerantie van een bedrijf met betrekking tot de strategie en activiteiten, inclusief materiële ESG- en ethische risico's.

We verwachten van ondernemingen dat zij belangrijke milieu- en sociale effecten beoordelen en maatregelen nemen om materiële duurzaamheidsrisico's te beheren en hier transparant over zijn.

Ernstige mensenrechten- en arbeidsrechtenschendingen en milieuvervuiling treffen vaak de meest kwetsbare gemeenschappen en kunnen een bedreiging vormen voor de reputatie en operationele bedrijfsprestaties. Effectieve beheersing van deze risico's draagt bij aan duurzame waardecreatie op lange termijn door de bedrijven waarin we beleggen. Bij ondernemingen waarvan is vastgesteld dat ze grote risico's lopen en onvoldoende risicobeperkende maatregelen treffen, kunnen we tegen het bestuur stemmen, bijvoorbeeld tegen het jaarverslag en de jaarrekening of tegen verkiezing van bestuurders. Ook kunnen we aandeelhoudersresoluties (of investor statements) steunen waarin bedrijven worden opgeroepen hun risicobeperkende strategieën te verbeteren.

In bepaalde gevallen kan het voorkomen dat een stemvoorstel zal worden voorgelegd aan BPF-PB. Dit zijn vaak onderwerpen of bedrijven die op dat moment gevoelig liggen in Nederland. Dit zal altijd goed onderbouwd worden door Columbia Threadneedle.

Engagement Controle Lijst

Ondernemingen die zijn aangemerkt door MSCI als een verhoogd risico conform de Global Compact van de Verenigde Naties in combinatie met een POOR of ADEQUATE rating van Columbia Threadneedle op engagement komen op de BPF-PB Engagement Controle Lijst.

Jaarlijkse wordt een update gegeven over de voortgang van de ondernemingen op de lijst en wordt de lijst geactualiseerd met nieuwe ondernemingen die voldoen aan de criteria. Als een onderneming 3 jaar op de lijst staat zal het BPF-PB onderzoeken, op basis van informatie van Columbia Threadneedle, of de onderneming voldoende stappen heeft gezet. Indien ze onvoldoende stappen hebben gezet zal BPF-PB besluiten om de onderneming te desinvesteren en zal de onderneming op de uitsluitingenlijst komen.

Uitsluiting

Naast de wettelijke uitsluitingen, sluit BPF-PB bedrijven uit die betrokken zijn bij productgroepen die niet bij het fonds passen: tabak en controversiële wapens.

Voor controversiële wapens is besloten om alle genoemde soorten controversiële wapens en vormen van betrokkenheid van ondernemingen uit te sluiten. Hieronder vallen ABC-wapens (Atomair, Biologisch, chemisch), wapens met verarmd uranium, verblindende wapens, niet-traceerbare wapens, ontvlammende wapens, cluster-munitie en landmijnen.

Voor tabak is besloten om alle producenten uit te sluiten (inclusief tabaksplantages en alternatieve rookwaren), om voor leveranciers van grondstoffen en kerncomponenten een omzet drempel van 5% en voor distributeurs, licentiehouders en verkopers een omzetsdrempel van 10% te hanteren.

Naast uitsluiting van productgroepen, worden ook ondernemingen uitgesloten die zijn aangemerkt als schender van de Global Compact van de Verenigde Naties¹. Ook kunnen bedrijven door BPF-PB worden uitgesloten die enkele jaren zonder concrete engagement resultaten op de engagement controle lijst staan.

Voor beleggingen in Staatsobligaties en SSA's heeft BPF-PB een uitsluitingenlijst opgesteld waarbij zowel individueel als geïntegreerd de E, S en de G worden meegenomen. Uitsluiting zal plaatsvinden bij een lagere totaalscore van 35 of waarbij een van de sub-scores (E, S en G-score) meer dan 25% hieronder ligt, dus lager is dan 26,3.

Daarnaast volgt BPF-PB de sanctielijst van de EU en VN Veiligheidsraad. Landen waarvan de centrale overheid is onderworpen aan een sanctie van de EU of van de VN veiligheidsraad zijn hierdoor ook uitgesloten. Dit wordt gemonitord door de fiduciair manager en de custodian van BPF-PB. Op de website van BPF-PB wordt de uitsluitingen lijst gepubliceerd. Deze lijst wordt op kwartaal basis bij wijzigingen geactualiseerd.

Integratie ESG-criteria

¹ De Global Compact is een vrijwillig initiatief onder de vlag van de Verenigde Naties en bestaat uit [10 principes](#) over mensenrechten, arbeidsrechten, milieuvulling en corruptie die ondernemingen zouden moeten naleven.

Bij de selectie en evaluatie van (externe) beheerders worden duurzaamheidcriteria meegenomen. Daarbij wordt o.a. gekeken naar MVB-inbedding in de organisatie van de externe beheerders: Ondertekening van de UN PRI met daarbij aandacht voor wie er verantwoordelijk zijn voor de MVB-prestaties en of en hoe deze prestaties zijn opgenomen in het beloningsbeleid. Ook verwachten BPF-PB dat (externe) beheerders op een transparante wijze ESG-risico's in hun beleggingsbeslissingen meenemen bij (semi-) actieve strategieën. Tot slot wordt van externe (semi-) actieve portefeuillebeheerders verwacht dat zij ESG-due diligence uitvoeren conform het OESO-richtsnoer en hierover verantwoording afleggen.

Klimaat benchmarks

Ook dit jaar wordt er gebruik gemaakt van klimaatindices voor de beleggingscategorieën Ontwikkelde Markten aandelen, Opkomende Markten aandelen en bedrijfsobligaties. BPF PB geeft meer invulling aan het klimaatbeleid waarbij het passiefbeheer en engagement de uitgangspunten blijven. De EU Climate Transition Benchmark (CTB) past hier goed bij. Deze index probeert zo nauw mogelijk aan te sluiten bij de minimumnormen van de EU Climate Transition Benchmark wettekst, zonder extra MSCI-specifieke doelstellingen. De basis CO2e-reductie is 30% gevolgd door 7% op jaarbasis.

SFDR

BPF-PB kwalificeert de pensioenregeling met ingang van 1 januari 2023 als een artikel 8-regeling het kader van de Europese SFDR-duurzaamheidswetgeving. Ook heeft BPF-PB per 1 januari 2023 gekozen voor een "opt in" onder artikel 4 SFDR. BPF-PB publiceert zowel een periodieke artikel 8-rapportage alsook een PAI-rapportage. BPF PB laat zich voor wat betreft het kwalitatieve deel van beide rapportages adviseren door Cardano. Fiduciair manager Columbia Threadneedle Investments verzorgt de kwantitatieve input voor de rapportages. Voor wat betreft de PAI-rapportage zal BPF PB naast de 18 verplichte indicatoren ook over een tweetal vrijwillige indicatoren gaan rapporteren, te weten:

- **Emissions** – Investments in companies without carbon emission reduction initiatives
- **Human Rights** – Lack of human rights policy

Communicatie en rapportage

Inherent aan een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid is het afleggen van verantwoording aan onze deelnemers en aan andere belanghebbenden. Om een volledig beeld te geven van de activiteiten en resultaten op het vlak van maatschappelijk verantwoord beleggen, publiceert BPF-PB:

- Managementsamenvattingen op kwartaalbasis over engagementactiviteiten
- Periodieke nieuwsbrieven over actuele ontwikkelingen
- MVB-jaarverslag: samenvatting van de belangrijkste activiteiten op het gebied van engagement
- Uitsluitingenlijst: ondernemingen die niet voor belegging in aanmerking komen door betrokkenheid bij controversiële wapens en tabak.

Daarnaast gebruikt BPF-PB ook de uitkomsten van deelnemersonderzoeken om het ESG-beleid verder te ontwikkelen.

Toezicht

Ten behoeve van het toezicht rapporteert de fiduciair manager in de volgende documenten over haar uitvoering:

- Kwartaalrapportages met betrekking tot engagement.

- Jaarlijkse vertrouwelijke vooruitblik en terugblik op het engagementprogramma.
- Vertrouwelijke memo's over actuele onderwerpen.
- Jaarlijkse ESG-risicoanalyse van de aandelen- en obligatieportefeuilles

Monitoring, Evaluatie en risicobeoordeling

MVB is een continu proces en ontwikkelt zich snel. Daarom evalueert BPF-PB jaarlijks het MVB-beleid en stelt het vast of het nog voldoet aan de eisen op het gebied van wet- en regelgeving, richtlijnen en de wensen van diverse belanghebbenden (waaronder sociale partners). Daarnaast wordt ook de portefeuille m.b.t. ESG-risico's op periodieke basis bekeken. Dit gebeurt via het ESG-risico rapport waarbij de ESG-ratings te van de portefeuille worden vergeleken met die van de benchmark. Voor vastgoedfondsen wordt gekeken naar de GRESB-scores. Daarnaast worden ook jaarlijks de PAI-indicatoren bekeken en beoordeeld.

Effect van duurzaamheidsrisico's op het rendement

Het effect van duurzaamheidsrisico's op het rendement is afhankelijk van het type risico. Er zijn veel verschillende type risico's met elk een andere werking op de waardering van beleggingen. Door de spreiding van beleggingen (geografisch, beleggingscategorieën, sectoren) is het effect op totaalniveau relatief beperkt. Daarom wordt op totaalniveau alleen gekeken naar de belangrijkste trends. Een voorbeeld hiervan is het gebruik van klimaat transitie scenario's bij een ALM-studie. Het meenemen van overige duurzaamheidsrisico's speelt vooral een rol bij de implementatie per beleggingscategorie. Bij (semi-) actieve strategieën kan ESG-integratie zorgen voor een over- of underperformance ten opzichte van de benchmark. Het is in de praktijk erg complex om het risico voor een waardedaling te kwantificeren. Veel data is nog onbetrouwbaar of ontbreekt. Het effect van duurzaamheidsrisico's en de mogelijkheden om deze met data te kwantificeren veranderen door de tijd heen. Daarom volgt BPF-PB nauwlettend de mogelijkheden om duurzaamheidsrisico's te monitoren en beheersen. Dit is verankerd in het beleid voor ESG-risicobeheer.

Vooruitblik

ESG zal een belangrijk onderwerp blijven in de komende jaren, bijvoorbeeld op het vlak van verdere beleidsontwikkeling en het voldoen aan (nieuwe) regelgeving.

- Beleid, transparantie en rapportages conform SFDR-wetgeving houden
- Onderzoek naar concrete CO2-reductie ambities
- Onderzoek naar een uitbereiding van de uitsluitingenlijst voor landen
- Good practices van DNB oppakken en uitwerken.